

PAPER DETAILS

TITLE: YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KÜLTÜR AKTARIMI: FRANSIZ DİLİ ÖRNEĞİ

AUTHORS: Gizem KÖSKER

PAGES: 409-421

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1489287>

Yabancı Dil Öğretiminde Kültür Aktarımı: Fransız Dili Örneği

Gizem KÖŞKER¹

ÖZ

Yabancı dil bilmek günümüzde bir zorunluluk haline gelmiştir. Dil öğrenmenin temel amacı, bu dili konuşan kişilerle iletişim kurabilmektir. Konuşma ve anlama üzerine kurulu iletişim yetisini kullanabilmek için, etkileşime girilen kişilerin sözel olmayan mesajlarını da anlayabilmek gerekmektedir. Zira dil sadece dilbilgisi kurallarından ibaret değildir, her toplumun içinde oluşturduğu farklı bileşenleri de kapsamaktadır. Tarihten siyasete, ekonomiden mizaha kadar birçok farklı boyutu kapsayan bu bileşenler, toplumun kültürel değerlerini oluşturmaktadır. Ülkemizde yabancı dil öğretiminde, hedef kültür aktarımının yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Metot kitaplarında verilen örnekler ve öğretmenlerin hedef kültür ile ilgili yaklaşımları bu noktada önem taşımaktadır. Bu çalışma yabancı dil olarak Fransızca öğrenen öğrencilerin, hedef kültür ile ilgili bilgilerini ölçmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, Fransızca hazırlık sınıf öğrencilerine tek açık uçlu soru yöneltilmiştir. Verilerin analizi, alınan cevaplar üzerinden temalara ayrılmış ve raporlaştırılmıştır. Çalışmanın sonunda öğrencilerin, öğrenmekte oldukları Fransız kültürü ile ilgili kalıplaşmış bilgilere sahip oldukları ve söz konusu kültürü yeteri kadar tanımadıkları gözlemlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil öğretimi, kültür aktarımı, kültürel öğeler, genel geçer bilgiler (stéréotypes)

The Culture Transfer In Foreign Language Teaching: French Language Example

ABSTRACT

In today's conditions, knowing a foreign language became an obligation. The principal aim of learning a foreign language is to communicate with the persons who speak the so-called language. To realise the communication ability that is centred on speaking and comprehension, it is necessary to understand the non-verbal messages of the persons interacted. As the language is not composed of only the grammar, it includes different components by the members of each social group. These components that contain various dimensions from history to politics, from economy to humour, from religion to art, etc. constitute the cultural values of each society. In our country, it is seen that the cultural transfer in foreign language teaching is not enough. At this point, the examples given in method books and treatments, the approaches of instructors are very important. This study aims to determine the knowledge about the target culture of the students who learn French as a foreign language. In this qualitative study, one open ended question is asked to the preparatory school students. The analysis is done by the thematic that are composed of the given responses and the findings are reported. At the end of the study, it is observed that the students have stereotypes for the target culture (French culture) and they don't have sufficient knowledge about this culture.

Keywords: Foreign language teaching, culture transmission, cultural elements, stereotype

¹ Araş. Gör., Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, gizemkosker@anadolu.edu.tr

GİRİŞ

Günümüz toplumları gelişen iletişim teknolojileri sayesinde artan dilsel ve kültürel çeşitlilik içine girmektedir. Bu durum farklı toplumların etkileşim içine girmesine yol açmaktadır. Bu etkileşim kültürün en temel aktarım aracı olan dil ile sağlanmaktadır. Dil ve kültür arasındaki bu sıkı ilişki, yabancı dil öğretiminde kültürel aktarımın önemini ortaya çıkarmaktadır.

Yabancı dil öğrenmenin temel amacı, bu dili konuşan bireylerle iletişime geçebilmektir. Bu iletişim için, sadece söz konusu dilin dilbilgisel kurallarını ve sözcüklerini tanımak yeterli değildir. Gerçek iletişim durumlarında, bir toplumun kültürü içinde oluşmuş bir takım bileşenler vardır. Ekonomi, siyaset, tarih, gelenekler, mizah vs. gibi çok farklı boyutu içine alan kültür, çeşitli kısaltmalar, deyimler, atasözleri gibi kullanımları yanı sıra jest ve mimikler gibi söz dışı iletişim bileşenlerini de kapsamaktadır. Bu bağlamda, yabancı dil öğretiminde hedef dilin kültürünün de farklı boyutları ile öğrencilere aktarılması önem taşımaktadır.

Kültürel beceri kazanımı Avrupa Ortak Dil Çerçevesi Programı'nda da dil öğretiminin başlıca amaçlarından biri olarak yer almaktadır. Bu amaç, bireyin toplum içinde sosyal bir aktör olduğu ve çevresiyle davranışları aracılığı ile iletişim ve etkileşime girdiği temeli üzerine kurulmuştur.

Bu çalışma, Fransızca öğrenen hazırlık sınıfı öğrencilerinin, hedef kültür ile ilgili sahip oldukları bilgileri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede yabancı dil öğretiminde kültür aktarımının yerini belirlemek çalışmanın alt amacını oluşturmaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda Anadolu Üniversitesi Fransızca Bölümü Hazırlık Sınıfı öğrencileri örneklem olarak belirlenmiş, kendilerine hedef kültürün ne çağrıştırdığı sorulmuş ve akıllarına gelen ilk 10 temayı yazmaları istenmiştir. Sonuçlar, söz konusu öğrencilerin hedef kültür ile ilgili kısıtlı bilgiye sahip olduğunu, hedef kültürden bahsedildiğinde zihinlerinde genel geçer özelliklerin çağrışım yaptığını göstermektedir.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Günümüze kadar kültür sözcüğü için farklı disiplinlerde birçok tanım yapılmıştır. Türk Dil Kurumu sözlüğünde, kültür sözcüğü tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçlar bütünü olarak tanımlanmaktadır. Fransızca sözlükte (Larousse) kültür sözcüğünün anlamı; bir grup içinde, bireyi, diğer bir gruba ait bireyden farklı kılan davranış özelliklerinin bütünü olarak verilmektedir. Bu özellikler jestler, dil kullanımı, giyim tarzı gibi birçok özelliği içine almaktadır. Eğitim sözlüğünde ise kültür; görme, hissetme, algılama, düşünme, ifade etme, tepki verme şekilleri, hayat tarzları, inançlar, bilgiler, adetler, gelenek görenekler, kurumlar, normlar,

değerler, hobiler gibi bir topluluğun üyelerini diğerlerinden ayıran bileşenleri kapsamaktadır (Legendre, 1998: 133, aktaran Chaves ve diğerleri, 2012). Başka bir kaynağa göre kültür (Engin, 1990), kazanılan bir davranış kalıbı olarak nitelenir ve insanın yaptığı-yarattığı her şeyi içeren bir yaşam biçimidir. Kültür, böyle bir yaşam biçimi niteliğiyle gelenekten töreye; konuşmadan müziğe; yiyecekten içeceğe; konuttan giyeceğe kadar tüm insanî davranış kalıplarını içeren karmaşık bir oluşum, bir bütündür. Pretceille'e göre (2013: 18) kültür dinamik bir olgudur. Her toplumda, bireyler anlamlı öğelerden yola çıkarak aşamalı biçimde bilgiler üretir. Bu bağlamda kültür de, dil gibi kendini gerçekleştirme, bir çeşit seçim ve kendini ifade etme biçimidir. Son olarak Chaves (2012: 9) kültürü, kişinin çevresiyle etkileşiminin ürünleri olarak açıklamaktadır. Bu bakış açısına göre kültür toplum içinde yaşayan bir kavramdır. Bu nedenle evrilir, değişime uğrar ve hayatın akışı içinde yeni biçimler kazanır. Bu süreçte de toplum içinde yaşayan bireylerin değerlerini, inançlarını, algılarını ve yaşama tarzlarını belirler. Bu bağlamda kültür, insan hayatında birçok işlevi yerine getirmektedir.

Collès'e göre (2013: 75) kültürün işlevlerinden biri, içinde yaşadığımız toplumun diğer üyeleri ile birlikte ortak biçimde oluşturulan ve jestlerimizi, sözcüklerimizi, tutumlarımızı açık ya da kapalı bir biçimde belirleyen anlam taşıyıcısı olmasıdır. Bu açıdan bakıldığında insan davranışları kültür etkisiyle kodlanmıştır. Bu kodları çözebilmek için, iletişime geçilen kişinin kültürel kodlarını bilmek gerekir. Zira kültür toplum içindeki bireylerin etkileşiminden beslenir ve bu bağlam içinde koşullara göre güncellenir. Pretceille (2013: 11) bu noktada kültürün iki temel işlevi olduğunu savunur. Bunlardan birincisi, bireyin kendini anlaması ve diğerlerine anlatması; ikincisi ise davranışları, tutumları, vs. aracılığıyla çevresine uyum sağlamasını kolaylaştırmasıdır.

Öte yandan, dil öğretiminde kültür kavramı 80'li yıllara kadar medeniyet kavramı yerine kullanılmıştır (Windmuller, 2011: 19). Bu kavram edebiyat, tarih, güzel sanatlar gibi alanların yanı sıra bilimsel ve teknolojik gelişmeler, dini uygulamalar ve toplumsal olayları kapsamaktadır. 80'li yıllardan itibaren dil öğretiminde iletişimsel yaklaşımın ortaya çıkması ile birlikte kültür kavramı genişlemiş ve dilbilim, dil dışı iletişim, antropoloji, sosyoloji gibi disiplinleri de içine almıştır. Bu bağlamda yaşam tarzları, toplumsal ritüeller, alışkanlıklar, sözlü veya söz dışı etkileşimde yer alan örtük bilgiler vs. hepsi kültürün bileşenleri haline gelmiştir. Nitekim yabancı dil öğrenmenin temel amacı, bu dili konuşan bireylerle iletişime geçebilmektir. Bu iletişim için, sadece söz konusu dilin dilbilgisel kurallarını ve sözcüklerini tanımak yeterli değildir. Gerçek iletişim durumlarında, bir toplumun kültürü içinde oluşmuş bir takım bileşenler vardır. Ekonomi, siyaset, tarih, gelenekler, mizah vs. gibi çok farklı boyutu içine alan kültür, çeşitli kısaltmalar, deyimler, atasözleri gibi kullanımların yanı sıra jest ve mimikler gibi söz dışı iletişim bileşenlerini de kapsamaktadır. Bu bağlamda, yabancı dil öğretiminde hedef dilin kültürünün de farklı boyutları ile öğrencilere aktarılması gerekmektedir.

Bununla birlikte, Asutay (2003: 27) her dilin, dış dünyada bir gerçekliğe hizmet eden kendine özgü göstergeleri olduğunu savunur. Bu göstergeler her toplumun kendi kültürü içinde oluşmaktadır. Bu bağlamda kültür dile anlam kazandırmaktadır. Nitekim Uyan da (Uyan'dan akt. Er, 2006:1), dilin toplumla birlikte geliştiğini ifade etmiştir. Bu nedenle yabancı bir dile hâkim olabilmek için o toplumu anlamak, o toplum gibi düşünebilmek gerekir. Örneğin; yabancı bir dilde erkek ve kadın için kullanılan sözcükler o toplumda erkek ve kadının sosyal statülerini ortaya koyar. O halde dil, içinde yaşadığı toplumun düşünce biçimini yansıtan bir aktarıcıdır. Fink ve Mairitsch (2003) de yabancı dil öğretiminde sadece o dilin kurallarının öğretilmesinin yeterli olmadığını, öğretilen dilin sosyal, kültürel, politik, ekonomik yapısının da öğretilmesinin gerekli olduğunu ve öğrencilerin öğrendikleri dilin kültürünün farkında olmalarının gerekliliğine değinmişlerdir. Bu açıdan bakıldığında, bir yabancı dili doğru şekilde konuşmak ve anlamak için, iletişime katılanların beden dili denilen jest, mimikler gibi sözel olmayan davranışları ve içinde yaşanılan toplumun kültürü ile davranış biçimlerinin de öğrenilmesi gerekmektedir (Demircan,1990: 90). Demircan'ın da belirttiği gibi, yabancı dilde etkin ve sağlıklı bir iletişim, kişilerin sözleri dışında hareketlerinin de anlaşılmasını kapsamaktadır. Bu nedenle yabancı dil öğretiminde hedef kültür aktarımı önem taşımaktadır.

Bu noktada yabancı dil öğretiminde kültürler arası bakış açısını temel ilke olarak belirlemiş olan Avrupa Konseyi, 2000 yılında yayımladığı bildirme ile öğretilen yabancı dile ait sosyal ve kültürel bilgilerin de verilmesi gerektiğinin altını çizmiştir. Avrupa Konseyince altı çizilen ve içinde yeme, içme, giyinme ve eğlenme gibi unsurları da barındıran sosyokültürel bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. *Avrupa Ortak Dil Çerçeve Programında Belirtilen Sosyokültürel Öğeler*

Günlük yaşam	Yaşam koşulları	Kişiler ilişkileri	arası	Değerler, inançlar ve davranışlar
•Yiyecek, içecek, yemek zamanları, masa adabı. •Resmi tatilleri, Çalışma saatleri. •Boş zaman faaliyetleri, hobileri, okuma alışkanlıkları, yaptıkları sporlar vb.	•Yaşam standartları, •Ev şartları, •Refah durumları,	•Sınıfsal yapı ve sınıflar ilişkileri, •Kadın erkek ilişkileri, •Aile yapıları ve ilişkileri, jenerasyonlar arası ilişkileri, •Politik ve dinsel gruplar arası ilişkileri,		•Sosyal sınıf, •Çalışma toplulukları, •Refah, •Gelir, •Gelenekler, •Sanat, •Müzik vb.
Vücut dili	Sosyal gelenekler	Adet davranışlar	olmuş	Evlilik, gösteriler, seremoniler, kutsamalar
	•Dakiklik,	•Dini durumlar,		•Festivaller,

-
•Hediyeler,
•Elbiseler,
•Yemekler,
içecekler,
•Yasaklar vb.	•Doğum, evlilik	•Danslar, vb.
-

Kaynak: CECR, 2000: 82-83

YÖNTEM

Fransızca öğrenen hazırlık sınıfı öğrencilerinin, hedef kültür ile ilgili sahip oldukları bilgileri ortaya koymayı ve yabancı dil öğretiminde kültür aktarımının yerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada amaçlı örnekleme yolu ile Anadolu Üniversitesi Fransızca Bölümü Hazırlık Sınıfı öğrencileri örneklem olarak belirlenmiştir. Nitel araştırmalarda, örnekleme derinlemesine araştırabilmek için örneklem grubunun küçük olması gerekmektedir. Bu nedenle rasgele örneklem seçimi yerine, amaçlı örnekleme tercih edilmektedir (Miles ve Huberman, 1994).

Araştırma kapsamında Fransızca hazırlık sınıfı B1-2 ve B2-1 seviyesinde toplam 25 öğrenciye, 15 hafta boyunca, haftada 24 saat Fransızca dersi aldıktan sonra, öğrenmekte oldukları dilin kültürü ile ilgili sahip oldukları bilgiyi değerlendirmek için “Fransız Kültürü size ne çağırıyor?” açık uçlu sorusu yöneltilmiştir. Söz konusu uygulama 3 Ocak 2014 tarihinde yapılmıştır. Görüşme soru formu ilgili sınıflara dağıtıldıktan 20 dakika sonra toplanmıştır. Öğrencilere soruyu yanıtlama sırasında sürede kısıtlama yapılmamıştır.

Öğrencilerden toplanan verilerin içeriği tematik analiz yapılması için tablolandırılmıştır ve araştırmanın amacı ile ilişkilendirilerek yorumlanmıştır. Toplanan veriler analize tabii tutulurken bazı öğrencilerin Fransız Kültürü ile ilgili çağrışımlarında 10 maddeyi tamamlayamadıkları gözlenmiştir. Bu nedenle, öğrencilerin vermiş olduğu her çağrışım değerlendirme kapsamına alınmıştır. Örneğin, sorulan soruya sadece parfüm, şarap ve peynir çağrışımlarıyla yanıt vermiş bir öğrencinin cevapları, ekonomi ve gastronomi temaları altında sınıflandırılmıştır. Bu bulgular doğrultusunda sonuçlara ulaşılmış ve bu yönde öneriler geliştirilmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Tablo 2. Fransızca Öğrencilerinin Fransız Kültürüne İlişkin Kullandıkları Sözcükler (Tematik)

[illegible]

resmiyet 1/25

kalite 1/25

kirli insanlar

1/25

*. Sütunlarda belirtilen çağrışımlar: kaç kez kullanıldığı/toplam örneklem sayısı şeklinde verilmiştir. Örneğin; aşk 4/25 ifadesinde sözcüğünü 25 örneklemin 4'ü tercih etmiştir.

**Sütunların en üstünde yer alan ana temalarda ana temaların içeriği ile ilgili sözcüklerin kaç kez çağrışım olarak kullanıldığını belirtmiştir. Burada yer alan rakamlar örneklem sayısı üzerinden düşünülmemelidir. Çünkü çağrışımların kaç kez tekrarlandığı da alınmıştır.

Yukarıdaki tabloda Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı hazırlık öğrencilerinin “Fransız kültürü” denildiğinde akıllarına ilk gelen kültürel öğeler yer almaktadır. Görüldüğü gibi, 15 hafta boyunca, haftada 24 saat Fransızca dersi alan öğrencilerin cevaplarına bakıldığında ilk sırada Fransa için bir klişe haline gelen Eiffel Kulesi yer almaktadır. Turistik bir yapı olarak Fransa’nın sembolü haline gelmiş Eiffel Kulesi’ni, sokaktan geçen ve Fransızca ile ilgisi olmayan herhangi bir kişi de Fransız Kültürü size ilk ne çağrıştırıyor diye sorulduğunda söyleyebilir.

İkinci sırayı yine başka bir klişe olan şarap almaktadır. Peynir ve kruvasan da şarabı bir arka sıradan takip etmektedir. Bu noktada, öğrencilerin söyleme sıklığı göze alındığında en çok söylenen kültürel öğeler hedef kültürün mutfağı ile ilgilidir. Bu durum hedef kültürün gastronomik özellikleri ile ilgili bilgilerin öğrencilerin ilk aklına gelen özellikler olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla beraber şarap, peynir ve kruvasan Fransa’nın sembollerinden olup, Fransızca bölümünde okuyan bir öğrencinin, dilini öğrenmekte olduğu toplumun mutfağı ile ilgili daha fazla özelliği bilmesi beklenmektedir.

İhtilal ve Paris öğrenciler tarafından en çok söylenen sözcükler arasında üçüncü sırada yer almaktadır. Bu durum hedef kültür tarihinin yanında dünya üzerinde de bir çağın kapanıp diğer bir çağın başlangıcı olarak kabul edilen Fransız İhtilali’nin öğrencilerin aklına ilk gelen çağrışımlardan biri olduğunu göstermektedir. Aynı sıklıkta söylenen Paris ise hedef ülkenin başkenti olup, turizm sektöründe yukarıda bahsedilen Eiffel Kulesi gibi ülkenin simgesi haline gelmiştir. Dolayısıyla bu bölümde eğitim görmeyen kişilerin de Fransa denildiğinde ilk aklına gelebilecek çağrışımlardan birisidir.

Öğrenciler tarafından söylenmeye sıklığına göre kruvasan ile aynı sıklığı paylaşan parfüm hedef ülkenin ekonomisine en büyük katkıyı sağlayan kozmetik sektöründe yer almaktadır ve yine bu bölümde eğitim görmeyen kişilerin de Fransa denildiğinde ilk aklına gelebilecek genel çağrışımlardan birisi olarak alınabilir.

Beşinci sırada söylenme sıklığına göre eşit sayıda edebiyat ve aşk yer almaktadır. Edebiyat ve aşk temalarından öğrencilerin okumuş oldukları eserlerden çağrışım yaptığı söylenebilir. Bu durum öğrencinin Fransız edebiyatını belirli düzeyde tanıdığı olarak yorumlanabileceği gibi, bu bölümde okumayan ve Fransız dili ve kültürü ile ilişkisi olmayan birinin de okuduğu herhangi bir eserden yola çıkarak düşündüğü bir çağrışım olarak da açıklanabilir. Söylenme sıklığına göre moda ve müzik aynı yerde yer almaktadır. Moda, zihinlerde var olan genel geçer örnekler olarak yorumlanabilir. Zira Fransa ve özellikle Paris gündelik hayat ve sosyal medyada modanın merkezi olarak anılmaktadır. Müzik ise bu bölümde okuyan öğrencilerin bilinçli olarak hedef kültürün müziği ile ilgilendiği şeklinde yorumlanabilir. Nitekim gündelik hayatta

Fransız müziği popüler kültür etkisini yansıtmamaktadır ve her yerde karşılaşılabilecek, çok sık çalan ve tercih edilen müzik türü arasında değildir.

Fransız kültürü, eşit sayıda öğrenci için, ırkçılık ve kibirli insanlar çağrışımına neden olmuştur. Bu durum hedef kültüre karşı olumsuz önyargı olarak yorumlanabilir. Nitekim hedef toplumu yeteri kadar tanımamak, zihinlerde daha önceden çeşitli nedenlerle oluşmuş bir takım düşüncelerin değişmemesine sebep olmaktadır. Oysa yabancı bir dil öğrenen her bireyin, hedef kültürü anlamaya yönelik açık ve olumlu bir yaklaşım benimsemesi gerekir. Zira bir dil aracılığı ile iletişim kurmak için öncelikle o dilin konuşulduğu toplumu tanımak ve anlamak gerekmektedir.

Tabloda görüldüğü gibi eşit sayıda öğrenci Louvre, Moulin Rouge ve Champs-Élysées örnekleriyle Fransa'nın en bilinen turizm simgeleri, (Eiffel Kulesi) dışına çıkarak, hedef topluma ait farklı turistik mekânlardan bahsetmiştir. Bu bulgular, söz konusu öğrencilerin hedef kültür konusunda bu bölümde okumayan birinden farklı bilgilere sahip olduğunu gösterirken, bu örneklerin 25 öğrenciden sadece 2 öğrenci tarafından verilmesi ve Fransa gibi turistik mekân ve yapılar açısından çeşitliliğe sahip bir ülkenin sadece belirli yerlerinin akla gelmesi, öğrencilerin öğrenmekte oldukları dilin konuşulduğu toplumu kısıtlı olarak tanıdığını göstermektedir.

Tabloya bakıldığında öğrenciler tarafından söylenilme sıklığına göre eşit sayıda kadınlar, Chanel, Vogue, eşitlik, kibarlık, saygı, sanat ve film sözcükleri verilmiştir. Kadın temasının, görsel medya aracılığı ile izlenen filmler, reklamlar vs. gibi kanallardan etkilenilerek çağrışıma yol açtığı söylenebilir. Aynı şekilde bir öğrenci tarafından söylenen yakışıklı erkekler çağrışımı da yine aynı sebebe bağlanabilir. Chanel, Fransa ile özdeşleşmiş parfüm sektöründe en popüler markaların başında gelmektedir ve bir öğrenci tarafından söylenmiştir. Vogue bir moda dergisi ismi olup hedef kültüre ait çok bilinen bir yayın değildir. Bu durum bir öğrencinin hedef kültüre ait ilgisini ortaya koymaktadır.

Eşitlik, kibarlık ve saygı Fransız toplum yapısına dair düşünülen özellikler olup her biri sadece 1 öğrenci tarafından söylenmiştir. Bu durum dili öğrenilen ülkenin toplum yapısının yeteri kadar tanınmadığını göstermektedir.

Sanat ve film sözcükleri arasında ise bir paralellik söz konusudur. Genel olarak toplumumuzda, Fransız filmlerine dair sanatsal yaklaşımlardan etkilenebilme ihtimalinin yanı sıra, hedef kültürün sanat algısına ve filmlerine yönelik ilgi ve bilgidен de kaynaklı olabilmektedir.

Tabloya bakıldığında farklı alanlarda ünlü isimlerden her birinin (yönetmen, yazar ve filozof), bir öğrenci tarafından söylendiği görülmektedir. Bu durum öğrencilerin, hedef kültürü kısıtlı boyutlarda tanıdığı şeklinde yorumlanabilir. Bununla birlikte, tabloda yer alan özgürlük, eşitlik, saygı, hoşgörü, demokrasi

gibi kavramlar ise, öğrenciler tarafından en çok söylenen Fransız İhtilali'nin çağrışımları olarak yorumlanabilir.

SONUÇ

Çalışmanın bulgularında görüldüğü üzere, yabancı dil öğretiminde hedef kültür aktarımı kısıtlı düzeyde gerçekleşmiştir. Öğrencilerin dilini öğrenmekte oldukları kültür ile ilgili bilgileri, zihinlerde oluşmuş birtakım basmakalıp örneklerle sınırlıdır. Öğrencilerin kültür gibi geniş ve kapsamlı bir olgu söz konusu olduğunda, sadece belli boyutlara (toplum, siyaset, sanat, gastronomi, turizm) odaklandığı gözlenmiştir. Bu durum kültürü oluşturan birçok boyutun (mizah, gelenekler, günlük alışkanlıklar, din, inanç sistemi, ahlaki değerler, hukuk sistemi, eğitim sistemi, sağlık sistemi, toplum kuralları, özel günler vs.) hiç dile getirilmediği sonucunu ortaya koymuştur. Bu nedenle ders kitaplarında ve sınıfta verilen örnekler yeterli olmamaktadır. Öğrencinin önceki yaşantısından gelen deneyimler, çevresinden ya da görsel medyadan edindiği fikirler hedef kültür ile ilgili birikimini etkileyebilmektedir. Yabancı dil derslerinde kullanılan metot kitaplarında genellikle hedef kültürün kısıtlı bir bölümü ele alınmaktadır ve verilen örneklerin güncel olmadığı durumlara rastlanılabilmektedir. Öğrencilere hedef kültürün farklı boyutları ile ilgili daha çok bilgi verilmelidir. Seçilen örnekler güncel ve otantik olmalı, bu bölümde eğitim alan öğrencilere Fransız Kültürü denildiğinde, dışarıdaki herhangi birinden çok daha fazla fikir sahibi olabileceği bir kültür aktarımı gerçekleştirilmelidir. Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi, Fransız denilince akla gelen Paris'te Eiffel Kulesi önünde bereli, fularlı, şarap içip peynir yiyen insan imajı klişe bir semboldür. Günümüzde Fransa'ya gidildiğinde bu görüntüde bir Fransız'la ne kadar sıklıkta karşılaşılacağı bir soru işaretidir. Nitekim çalışma sonucunda, yabancı dil öğretiminde, öğrencilere, hedef kültür aktarımının etkin ve yeterli biçimde gerçekleşmediği gözlenmiştir.

ÖNERİLER

Öğrencilere, dili öğretilen ülkenin kültürünü yerinde tanıma imkânı verecek geziler (Fransa'ya) düzenlenebilir. Bu şekilde öğrencilere ana dili Fransızca olan kişilerle iletişim kurabilme imkânı sunulabilir. Öğrenciler, bu ülkede çeşitli olanaklar sunan yaz okulları hakkında bilgilendirilebilir ve bu okullara yönlendirilebilir. Öğrencilere internet üzerinde otantik kaynaklara ulaşabilecekleri siteler veya hedef ülkeden yayınlanan süreli yayınlar tanıtılıp buralara üyelik sağlanabilir. Öğrenciler Erasmus gibi uluslararası değişim programları konusunda bilgilendirilip, katılmaları teşvik edilebilir. Sınıfta hedef ülkede güncel olan filmler izlettirilebilir, güncel kitaplar, gazeteler takip edilerek güncel olaylar tartışılabilir. Her derse bu öğeler uyarlanabileceği gibi haftada belirli dersler kültür adı altında verilebilir.

Hedef dilin kültürünü de çeşitli yollarla öğrenme imkânı bulan öğrencilerin, ilgi ve motivasyonunda artış görülebilir. Hedef dili (Fransızca) anadil olarak konuşan

kişilerle etkileşim, öğrencilerin iletişim becerisini geliştirebilir. Öğrencilerin kendi kültürünün dışına çıkarak başka toplumların da varlıklarını görmesi, onları farklılıklarıyla gözlemlemesi, genel anlamda dünya algısını ve hayata bakış açısını genişletebilir. Bu etkileşim sayesinde hoşgörülü bir yaklaşım geliştirebilir. Tüm bu uygulamalar sonucunda, öğrencilerin öğrenmekte oldukları dilde akademik başarıları yükselebilir.

KAYNAKLAR

- Asutay,H.(2003).“Yabancı Dil Öğretiminde Kültür Bağlamı ve Öteki Dil” Ankara Üniversitesi (TÖMER) Dil Dergisi, S. 118. s. 26-29.
- Byram, M., Gribkova, B., H. Starkey. 2002. *Développer la dimension interculturelle dans l'enseignement des langues. Une introduction pratique à l'usage des enseignants.* Strasbourg : Conseil de l'Europe. http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/guide_dimintercult_fr.pdf Erişim tarihi: 24. 02. 2015].
- Chaves R.M., Favier L., Pelissier S. (2012). *L'Interculturel en classe.* Grenoble : PUG.
- Colles L. (2013). *Passage des frontières.* Bruxelles : Louvain.
- Conseil de l'Europe. (2000) *Cadre Européen Commun de Référence pour les langues:* Strasbourg. http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/framework_fr.pdf Erişim tarihi: 16. 04. 2015
- Demircan, Ömer: (1990) Yabancı Dil öğretim Yöntemleri,Can Ofset,1. Baskı, İstanbul
- Engin. İ. (1990) Kültür-Kişilik İlişkisi. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi. Cilt 33, s.1.2. 171-176. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1242/14158.pdf> Erişim Tarihi: 25.03.2015
- ER, K.O. (2006). “The Effects of Culture in Foreign Language Curriculum”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, S. 39. s.1-14.
- Fink, C. ve Mairitsch, B. (2003). “Culturel awareness”. In Hanak, M & Newby, H.,D. (Eds) *Second language acquisition: The interface between theory and practise* s.65-69, 48-52.
- Larousse Online Sözlük : <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/culture/21072?q=culture#20950> Erişim Tarihi: 27.02.2015
- Miles, B. M. ve Huberman A. M., (1994). *Qualitative data analysis: An expanded source book.* 2nd ed. California, USA: Sage Publications, p:27.
- Pretceille, M.A. (2013). *L'éducation interculturelle.* Paris : PUF.
- TDK Büyük Türkçe Sözlük : http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5513c384088e51.86265849 Erişim Tarihi : 25.03.2015
- Windmüller F. (2011). *L'approche culturelle et interculturelle.* Paris : Belin.

SUMMARY

In today's conditions, knowing a foreign language became an obligation. The main aim of learning a foreign language is to be able to communicate with people who speak the same language. For an efficient and authentic communication, it is not enough to know the grammatical rules, syntax and vocabulary of the language in question. In real communication situations, there are a number of components formed in the culture of a community. The culture that includes such areas as economics, politics, history, religion, health, education, law, traditions, rituals, humour, etc. comprises also various acronyms, expressions, idioms, proverbs and some components such as external communication as well as the use of gestures and facial expressions (non-verbal language). In this context, it is very important to transfer to students the cultural richness of the target language with different dimensions in foreign language teaching process.

Cultural skills acquisition ranks as one of the main objectives of the language teaching in the Common European Framework Program. This program regards foreign language learning as an actual perspective. According to this perspective, each individual is a social actor in the community and he/she communicates and interacts with the others through his/her behaviors. To be able to understand the behaviors, the perception, the way of thinking and the values of an individual, it requires to know the implicit fundamental structure that composes these values. This implicit fundamental structure is the culture and it identifies life style of communities. It is also updated according to the present conditions and it evolves. Therefore, the cultural transmission has a such important place in foreign language teaching process. It must be authentic, current and objective. In our country, it is observed that the cultural transfer in foreign language lessons is not actualised enough. At this point, the examples and the activities in methods books, and the approaches of instructors are really very important.

This study aims to reveal the information about the target culture (french culture) of French preparatory class students'. In this context, the subgoal of this study is to determine the location of the culture transfer in foreign language teaching process.

In this qualitative study, the French Department preparatory class students of Anadolu University have been identified as sample through the sampling method.

As part of this study, on the purpose of evaluating the information about the target culture that they are about to learn its language, one open-ended question "What does French Culture evoke in your mind?" was asked to the students. Totally twenty five French preparatory students, who have B1-2 and B2-1 level in target language (French) and who have received twenty four hours of French lessons per week during fifteen weeks, answered the question in twenty minutes. There were no limitation in response time.

At the end of the study, in order to realise a thematic analysis, the content of the data collected was tabulated and interpreted in relation to the purpose of the research.

When we analysed the answers of the students who took french lessons twenty four hours per week during fifteen weeks, it was observed that the Eiffel Tower that is a stereotype in France, takes place on the top. Wine, another stereotype, is ranked at the second place, the revolution and Paris city are in the third row. Cheese and croissant follow them. Perfume takes an important place in the students' evocation. Literature and love are at the fifth place according to the students' grumbling frequency.

As seen in the findings of the study, the target culture transfer in foreign language teaching process took in a limited place. The students who answered our question, have limited information about the target culture whose language they are about to learn. Most of the students have some stereotypes (Eiffel Tower, Paris, Revolution, vine, cheese, etc.) about the target culture. Besides, many of them could not fulfil ten items requested.

It was observed that when it comes to French culture, the students were generally focused on some dimensions as sociology, politics, art, gastronomy and tourisme. Some of them referred to history, economy, recreation, fashion, religion and sport. In spite of that, other dimensions like humour, beliefs, traditions, habits, rituals, moral values, judicial system, education system, healthcare system, common courtesy, special days, etc. were ignored by the students.

Indeed, at the end of the study, it was observed that cultural transmission in foreign language teaching process is not sufficiently effective. The cultural examples given through the method books and the cultural transmission realised by the instructors are limited in this process.